

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Ιουστίνος φιλόσοφος και μάρτυς, Η διδασκαλία του σπερματικού λόγου

Ευχόμενος να θεωρούμαι Χριστιανός και αγωνιζόμενος με κάθε τρόπο ομολογώ ότι η διδασκαλία του Πλάτωνος δεν είναι ξένη προς (τη διδασκαλία) του Χριστού, αλλά δεν είναι εντελώς όμοια, όπως ακριβώς ούτε των άλλων, δηλ. και των Στωικών και των ποιητών και των συγγραφέων. Δηλ. ο καθένας μίλησε σωστά βλέποντας όσα ήταν σχετικά από ένα μέρος του σπερματικού λόγου. Όσοι δε στα κυριότερα σημεία είπαν τα αντίθετα με αυτούς φαίνεται ότι δεν κατέχουν την μη ορατή επιστήμη και την γνώση που δεν ελέγχεται. Όσα λοιπόν έχουν ειπωθεί σωστά από όλους ανήκουν σε μας τους Χριστιανούς. Γιατί τον Λόγο που γεννήθηκε από τον αγέννητο και άρρητο Θεό προσκυνούμε και αγαπούμε μετά τον Θεό, επειδή και άνθρωπος έγινε για μας με σκοπό συμμετέχοντας στα πάθη μας να τα θεραπεύσει. Όλοι λοιπόν οι συγγραφείς με την ενυπάρχουσα έμφυτη σπορά του Λόγου μπορούσαν να βλέπουν τα όντα αμυδρά. Διότι είναι άλλο ο σπόρος και η μίμηση κάποιου που παραχωρείται ανάλογα με τις δυνατότητες (καθενός) και άλλο αυτό κατά χάριν του οποίου γίνεται η μετουσία και η μίμηση

Ψευδο-Κλήμης, Έπιστολή προς Ίάκωβον (Η εκκλησία ως ναῦς)

Η όλη υπόθεση της εκκλησίας μοιάζει με μεγάλο πλοίο, το οποίο μεταφέρει σε σφοδρή κακοκαιρία ανθρώπους που κατάγονται από πολλούς τόπους και θέλουν να κατοικήσουν σε μία πόλη ενός ευνομούμενου βασιλείου. Ας θεωρήσουμε λοιπόν ότι ο ιδιοκτήτης (του πλοίου) αυτού είναι ο κύριός μας και Θεός και ο μεν κυβερνήτης ας παρομοιασθεί με τον Χριστό, αυτός που επιτηρεί την πλώρη με τον επίσκοπο, οι ναύτες με τους ιερείς, οι υπεύθυνοι για την επιτήρηση των κωπηλατών σε κάθε πλευρά του πλοίου με τους διακόνους, αυτοί που επιλέγουν τους ναύτες (ναυτολογούν) με τους κατηχητές, το πλήθος των αδελφών με τους επιβάτες, ο κόσμος με τον βυθό, οι αντίθετοι άνεμοι με τους πειρασμούς, ... οι ορμητικές εκβολές των χειμάρρων και το φύσημα (του ανέμου) με τις διδασκαλίες των ψευδοπροφητών ... οι υποκριτές ας θεωρηθούν ότι μοιάζουν με τους πειρατές. Ας παραμείνουν λοιπόν οι επιβάτες σταθεροί, αμετακίνητοι στις θέσεις τους, για να μην προξενήσουν με την αταξία (αναταραχή) τραντάγματα ή κλίση του πλοίου προς το μέρος που δεν πρέπει. Αυτοί που επιλέγουν τους ναύτες (ναυτολογούν) ας θυμίζουν (στους ναύτες τους μισθούς). Οι διάκονοι ας μην παραμελούν τίποτα από όσα είναι υπεύθυνοι. Οι ιερείς, όπως ακριβώς οι ναύτες, ας φροντίζουν με προσοχή ό,τι χρειάζεται καθένας. Ο επίσκοπος ας βρίσκεται πάντοτε σε εγρήγορση, όπως αυτός που επιτηρεί την πλώρη και ας συγκρίνεται μόνο με τα λόγια του κυβερνήτη (δηλ του Χριστού). Ας αγαπούν τον Χριστό ως σωτήρα κυ-

βερνήτη και ας πιστεύουν μόνο σ' αυτόν για ό,τι λέγει και όλοι ας προσε-
ύχονται στο Θεό να πλέουν με ούριο (ευνοϊκό) άνεμο.

Η Εκκλησία ως ποιμήνη

Όχι μόνο με πλοίο αλλά και με ποιμήνη μοιάζει η εκκλησία.. Διότι όπως οι ποιμένες καθένα από τα ζώα, δηλ. τις κατσίκες και τα πρόβατα, τα τοποθετούν κατά ηλικία και συγγένεια και καθένα από αυτά βρίσκεται δίπλα σε όμοιό του, έτσι και στην Εκκλησία οι μεν νεότεροι ας καθίσουν όλοι μαζί, αν υπάρχει τόπος, διαφορετικά ας σταθούν όρθιοι. Αυτοί που είναι μεγάλοι στην ηλικία ας καθίσουν με τάξη, τα δε παιδιά που είναι όρθια ας τα προσέχουν οι πατέρες και οι μητέρες. Και οι νεότερες πάλι (ας στέκονται) όλες μαζί, αν υπάρχει τόπος, διαφορετικά ας στέκονται πίσω από τις γυναίκες. Αυτές που είναι παντρεμένες και έχουν παιδιά ας στέκονται όλες μαζί, οι δε παρθένες και οι χήρες και οι ηλικιωμένες ας στέκονται ή ας κάθονται πρώτες από όλες.

Ο καλλωπισμός των γυναικών

Αν θέλεις να είσαι πιστή και αρεστή στον Θεό, γυναίκα, μην καλλωπίζεσαι με σκοπό να αρέσεις σε ξένους άνδρες, ούτε να μιμείσαι τα πλεκτά κοσμήματα των μαλλιών, τα ρούχα και τα παπούτσια των εταίρων με σκοπό να υποταχθούν σε εσένα όσοι παγιδευτούν σε αυτά. Γιατί και αν ακόμη εσύ δεν κάνεις αυτά τα σιχαμερά για να αμαρτήσεις, αλλά μόνο για καλλωπισμό, ούτε κι έτσι θα ξεφύγεις την επικείμενη τιμωρία, γιατί εξώθησες κάποιον να αμαρτήσσει και επίσης δεν διαφύλαξες τον εαυτό σου από το μην πέσεις στην αμαρτία και να μην σκανδαλίσεις τους άλλους. Κι αν αμαρτήσεις υποκύπτοντας κι εσύ έσφαλλες και για την ψυχή του άλλου είσαι ένοχη.

Ιω. Χρυσοστόμου, Ο καλλωπισμός

Έχοντας λοιπόν στο νου της να παρασύρει τον νέο, συμπεριφερόταν χρησιμοποιώντας όσα εξαπατούν το βλέμμα των νέων. Έκανε το πρόσωπό της σαν λιβάδι κοκκινίζοντας τα μάγουλά της με φύκια, λευκαίνοντας το πρόσωπό της με ψιμμύθιο, υπογραμμίζοντας τα μάτια της με μαύρο χρώμα, στολίζοντας με χρυσά κοσμήματα το λαιμό και τα χέρια της και αρωματίζοντας το μαλακό φόρεμά της με διάφορα αρώματα. Με λίγα λόγια ήταν μια θανατηφόρα παγίδα και όπως πίστευε θα παρέσυρε τον νέο με όλες τις αισθήσεις, το βλέμμα με τον καλλωπισμό, μαγεύοντας την ακοή με τα κολακευτικά λόγια και γοητεύοντας την όσφρηση με τα αρώματα.

Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης, Θεανῶ

Η αγάπη για τον καλλωπισμό και οι πολύχρωμοι πολύτιμοι λίθοι που βρίσκονται στα χρυσά κοσμήματα και οι πλεξίδες των μαλλιών και το μο-

λύβι γύρω από τα μάτια και ο εξεζητημένος καλλωπισμός και η σχετική με αυτά κακογουστιά, για τα οποία κάποιιοι λένε ότι φροντίζεις προσβάλλουν την σεμνότητα των απαραίτητων και δηλώνουν λύσσα των παθών. Αν λοιπόν ξέχασες τις υποσχέσεις (σου), σου έγραψα, για να σου τις θυμήσω. Κι αν παρεκτράπηκες σαν άνθρωπος, σύνελθε το ταχύτερο. Διότι το να μην υποσχεθείς δώρο στον Θεό είναι ακίνδυνο, το να υποσχεθείς και να αθετήσεις την υπόσχεση, αξιοκατάκριτο.

Ευσέβιος, Αντίγραφον βασιλικών διατάξεων...

Επειδή από παλιά πιστεύαμε ότι δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί την ελευθερία της θρησκείας, αλλά ότι πρέπει να δοθεί εξουσία στην σκέψη και στη βούληση καθενός για να λατρεύει τον θεό ανάλογα με την επιλογή του, διατάξαμε και για τους Χριστιανούς να διαφυλάσσουν την πίστη της δικής τους επιλογής και θρησκείας. Οπότε με χαρά εγώ ο Αύγουστος Κωνσταντίνος και εγώ ο Αύγουστος Δικίνιος έχουμε έλθει στο Μεδιόλανο και αποφασίσαμε να εκδώσουμε διάταγμα, για να δώσουμε και στους Χριστιανούς και σε όλους ελεύθερη επιλογή να ακολουθούν την θρησκεία που θα ήθελαν, με σκοπό ό,τι θείο και ουράνιο υπάρχει να μπορεί να είναι ευμενές σε όλους εμάς και σε όσους ζουν υπό την εξουσία μας. Αυτή λοιπόν την επιθυμία μας με υγιή και ορθή σκέψη αποφασίσαμε, ότι δηλαδή κανέναν απολύτως δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί την εξουσία να ακολουθεί και να επιλέγει την διδασκαλία των Χριστιανών ή την θρησκεία και σε καθέναν να δοθεί η εξουσία να πιστεύει στην θρησκεία, η οποία πιστεύει ότι του ταιριάζει, για να μπορεί ο Θεός σε όλα να μας χριζεί το σύνηθες ενδιαφέρον και ευσπλαχνία του.

Ευσέβιος, Το θέμα της Εκκλησιαστικής Ιστοριογραφίας

Άλλοι μεν αφηγούνται ιστορικές αφηγήσεις και παρέδωσαν με τα γραπτά τους νίκες πολέμων και τρόπαια εναντίον εχθρών και αριστείες στρατηγών και ανδραγαθήματα με όπλα τα οποία μιάνθηκαν από το αίμα και τους αναρίθμητους φόνους που έγιναν για τα παιδιά και την πατρίδα και την υπόλοιπη περιουσία. Ο δε δικός μου διηγηματικός λόγος του κατά Θεόν πολιτεύματος θα αναγράψει σε αιώνιες στήλες τους ειρηνικούς πολέμους υπέρ της ειρήνης της ψυχής και όσους έδειξαν ανδρεία σε αυτούς (τους αγώνες) για την αλήθεια παρά για την πατρίδα και για την ευσέβεια παρά για τους αγαπημένους (συγγενείς).

Σωκράτης Σχολαστικός, Η Υπατία

Ζούσε στην Αλεξάνδρεια κάποια γυναίκα, η οποία ονομαζόταν Υπατία. Αυτή ήταν κόρη του φιλοσόφου Θέωνος και τόσο πολύ είχε προσδεύσει ως προς την μόρφωσή της ώστε είχε ξεπεράσει όλους τους συγχρόνους της φιλοσόφους, είχε διδαχθεί την νεοπλατωνική φιλοσοφία και δίδασκε μαθήματα φιλοσοφίας σε όσους το επιθυμούσαν. Γι' αυτό και όσοι ήθελαν

να ασχοληθούν με την φιλοσοφία, από όλα τα μέρη συνέρρεαν προς αυτήν. Λόγω δε της μόρφωσής της την χαρακτήριζε σεμνή παρρησία και γι' αυτό επικοινωνούσε προσωπικά με τους άρχοντες και δεν ήταν καθόλου ντροπή να είναι αυτή μεταξύ ανδρών, διότι όλοι λόγω της υπερβολικής της σύνεσης την σέβονταν και την θαύμαζαν.

Εναντίον της λοιπόν οπλίσθηκε ο φθόνος. Διότι επειδή συναναστρεφόταν συχνότερα τον Ορέστη, αυτό προκάλεσε συκοφαντία από τον λαό της εκκλησίας, διότι αυτή δήθεν δεν επέτρεπε στον Ορέστη να γίνει φίλος του επισκόπου. Κι αφού λοιπόν συμφώνησαν κάποιοι άνδρες ένθερμοι, αρχηγός των οποίων ήταν κάποιος Πέτρος αναγνώστης, παρακολούθησαν την γυναίκα η οποία επέστρεφε στο σπίτι της από κάπου κι αφού την κατέβασαν από την άμαξα κοντά στην εκκλησία που την λένε Καισάριον, την τράβηξαν όλοι μαζί και αφού της έβγαλαν τα ρούχα της την σκότωσαν με κομμάτια από κεραμικό. Κι αφού την διαμέλησαν συγκέντρωσαν τα μέλη της στο μέρος που το λένε Κιναρώνα και τα έκαψαν.

Αυτό προκάλεσε μεγάλες κατηγορίες εναντίον του Κυρίλλου και της εκκλησίας της Αλεξάνδρειας, διότι οι φόνοι και οι μάχες και τα παρόμοια είναι τελείως ξένα προς τους Χριστιανούς.

Αυτά συνέβησαν τέσσερα χρόνια αφ' ότου ανέβηκε στο θρόνο ο Κύριλλος, όταν ήταν για δέκατο χρόνο ύπατος ο Ονώριος και για έκτο ο Θεοδόσιος, Μάρτιο μήνα, μέσα στη Σαρακοστή.

Θεοδώρητος Κύρου, <Η σφαγή τῶν Θεσσαλονικέων> (Αύγ. 390)

Ο δε βασιλιάς τα έμαθε αυτά όταν ήταν η αγορά γεμάτη (10.00-12.00 το πρωί) και είπε: «Θα πάω και θα δεχθώ τις δίκαιες συμβουλές (τα σωστά λόγια του μεθυσμένου)». Και όταν έφτασε στον ιερό περίβολο, δεν εισήλθε στον ιερό ναό, αλλά αφού πήγε στον αρχιερέα (ο οποίος βρισκόταν στον ασπαστικό οίκο) εκλιπαρούσε να τον λύσει από τα δεσμά (το επιτίμιο). Αυτός αποκαλούσε την παρουσία (του αυτοκρ.) τυραννική και έλεγε ότι ο Θεοδόσιος έχει εκμανεί κατά του Θεού και καταπατεί τους νόμους του. Και ο βασιλιάς «δεν αποθρασύνομαι» είπε κατά των θεσπισμένων νόμων, ούτε θέλω να μπω παράνομα στα ιερά πρόθυρα, αλλά έχω την αξίωση να με απαλλάξεις εσύ από τα δεσμά (το επιτίμιο) και να αναλογισθείς την φιλανθρωπία του κοινού Κυρίου μας και να μη μου κλείσεις την πόρτα, την οποία ο Κύριος έχει ανοίξει σε όλους όσους μετανοούν». Και ο αρχιερέας είπε: «ποια μεταμέλεια έδειξες μετά από τόσο μεγάλη παρανομία; Και με ποια φάρμακα θεράπευσες τα τραύματα που δύσκολα θεραπεύονται;» Και ο βασιλιάς είπε: «Δικό σου έργο είναι και να μου υποδείξεις και να ετοιμάσεις τα φάρμακα, δικό μου το να τα δεχθώ, όταν μου τα προσφέρεις». Τότε ο ευσεβής Αμβρόσιος είπε: «Επειδή επιτρέπεις στο θυμό να δικάζει και δε βγάζει την απόφαση η λογική αλλά ο θυμός, θέσπισε νόμο σύμφωνα με τον οποίο οι αποφάσεις που έλαβες θυμωμένος να παραμένουν ανενεργές. Και οι μεν αποφάσεις που αφορούν δημεύσεις περι-

ουσιών και θανατικές καταδίκες να παραμένουν ανενεργές 30 ημέρες περιμένοντας τον έλεγχο της λογικής. Κι αφού περάσουν αυτές οι ημέρες αυτοί που γράφουν τις διαταγές (σου) ας σου δείχνουν όσα πρόσταξες και τότε, αφού ο θυμός θα έχει περάσει, θα εξετάσει η λογική τις αποφάσεις δικάζοντας μόνη της και θα δει αν είναι άδικες ή δίκαιες. Και αν βρει δίκαιες, θα τις επικυρώσει και ο αριθμός των ημερών δεν θα βλάψει αυτά που αποφασίσθηκαν σωστά». Ο βασιλιάς, αφού αποδέχθηκε αυτή την εισήγηση και θεωρώντας ότι είναι άριστη έδωσε διαταγή να γραφεί ο νόμος και τον επικύρωσε ιδιοχείρως. Και αφού έγινε αυτό, έλυσε το επιτίμιο ο ευσεβής Αμβρόσιος.

Η πρωτομάρτυς Θέκλα.

[7] Και ενώ έλεγε αυτά ο Παύλος προς το εκκλησίασμα στο σπίτι του Ονησιφόρου, κάποια παρθένα, ονόματι Θέκλα,¹ κόρη της Θεοκλείας, μνηστευμένη με έναν άνδρα ονόματι Θάμυρη, εκάθισε εις το παράθυρο που ήταν κοντά στο σπίτι, και άκουγε νύχτα και ημέρα τον περί αγνείας λόγο του Παύλου. Και δεν απομακρυνόταν από το παράθυρο, αλλά ελάμβανε θάρρος από την πίστη της και ευφραϊνόταν πολύ. Και βλέποντας πολλές γυναίκες και παρθένες να πηγαίνουν στον Παύλο, εποθύσε και αυτή να αξιωθεί να σταθεί ενώπιον του Παύλου και να ακούει τον λόγο του Χριστού, διότι δεν είχε ως τώρα αντικρίσει τη μορφή του Παύλου, αλλά μόνο τον λόγο του άκουγε.

[8] Καθώς λοιπόν εκείνη δεν εγκατέλειπε το παράθυρο, η μητέρα της εκάλεσε τον Θάμυρη. Αυτός έρχεται περιχαρής, με την ιδέα ότι την υπανδρεύεται αμέσως. Ερώτησε λοιπόν ο Θάμυρης την Θεοκλεία: «Πού βρίσκεται η Θέκλα μου;» Και η Θεοκλεία του απάντησε: «Παράδοξο πράγμα έχω να σου διηγηθώ, Θάμυρη. Τρεις ημέρες και τρεις νύχτες η Θέκλα δεν σηκώνεται από το παράθυρο, ούτε για να φάει ούτε για να πιει. Σαν να αντικρίζει χαρμόσυνη γιορτή, έτσι είναι προσκολλημένη στον ξένο άνδρα, που διδάσκει λόγια απατηλά, όλο στολίδια. Με κάνει να απορώ πώς ένα τόσο ντροπαλό κορίτσι αφήνει να την ενοχλούν τόσο αισχρά.

[9] Θάμυρη, ο άνθρωπος αυτός αναστατώνει την πόλη του Ικονίου και μαζί τη δική σου τη Θέκλα. Διότι όλες οι γυναίκες και όλοι οι νέοι έρχονται προς αυτόν διδασκόμενοι από αυτόν ότι πρέπει, όπως λέγει, να φοβούνται έναν και μόνο Θεό και να ζουν με αγνότητα. Κι ακόμη η θυγατέρα μου είναι δεμένη σαν αράχνη στο παράθυρο με τα λόγια του και κυβερνάται από καινούρια επιθυμία και πάθος φοβερό». (μετάφραση Γ. Γιατρομανωλάκης)

[10] Κι αφού πλησίασε ο Θάμυρης, άλλοτε καλοπιάνοντάς την κι άλλοτε φοβούμενος την έκστασή της, είπε: «Θέκλα, αρραβωνιαστικιά, μου, γιατί κάθεσαι έτσι; και τι έπαθες και είσαι έτσι κατάπληκτη; γύρνα πάλι στον Θάμυρί σου και σύνελθε». Επίσης και η μητέρα της έλεγε τα ίδια:»παιδί μου, γιατί κάθεσαι κοιτάζοντας προς τα κάτω; και δεν μας απαντάς τίπο-

τα αλλά είσαι σαν τρελλή;». Και αυτοί μεν εκλαιγαν σπαρακτικά, ο Θάμυρις γιατί έχασε την γυναίκα του, η Θεόκλεια το παιδί της, οι δούλες την κυρία τους και επικρατούσε μεγάλη σύγχυση στο σπίτι λόγω του πένθους. Κι ενώ αυτά έτσι συνέβαιναν η Θέκλα δεν άλλαξε γνώμη αλλά ακουγε τα λόγια του Παύλου σαν να έβλεπε όραμα.

Δούκας: μια προφητεία σχετική με την άλωση

Αυτά που γράφω μετά την άλωση της Κων/λης δεν μου επιτρέπεται να τα γράφω. Γιατί δεν μου ταιριάζει να αφηγούμαι νίκες και ανδραγαθήματα ασεβούς τυράννου και εχθρού άσπονδου και καταστροφέα του γένους μας. Όμως αυτό που θα σας πω είναι που με έπεισε να γράφω. Δηλ. έμαθα από κάποιους έντιμους γέροντες όταν ήμουν ακόμη νέος ότι το τέλος της τυραννίδας των Οθωμανών θα φτάσει μαζί με το τέλος της βασιλείας των Παλαιολόγων. Διότι μαζί ανήλθαν ο Οθμάν στην τυραννίδα και ο Μιχαήλ Παλαιολόγος στην βασιλεία.... Έτυχε να ρωτήσει ο Μιχαήλ τους μάντεις αν θα κληρονομήσει ο γιος του τη βασιλεία μετά το θάνατό του, διότι ελεγχόταν από τη συνειδήσή του επειδή είχε καταλάβει παράνομα την εξουσία τυφλώνοντας τον κληρονόμο και συσσωρεύοντας εναντίον του και εναντίον της διαδοχής του γένους του άπειρες κατάρκες. Ο χρησμός του μαντείου λοιπόν ήταν μία λέξη χωρίς σημασία: μαμαιμί. Και ο μάντης έλεγε: Όσα γράμματα υπάρχουν στην ακατανόητη αυτή λέξη τόσοι απόγονοί σου θα βασιλεύσουν και μετά θα αφαιρεθεί η βασιλεία και από την πόλη και από το γένος σου.

Ποίηση

ΠΑΛΛΑΔΑΣ

Ο άνθρωπος δέσμιος της Μοίρας

Αν η μοίρα σε οδηγεί, κάνε υπομονή και πήγαινε εκεί που σε οδηγεί, γιατί αν αγανακτείς και θλίβεσαι και η μοίρα σε οδηγεί.

Το άγαλμα του Έρωτα

Ένας χαλκουργός έλιωσε το άγαλμα του Έρωτα και έφτιαξε τηγάνι. Δεν είναι παράλογο, γιατί κι αυτό (σε) καίει.

Οι γυναίκες προξενούν όλεθρο

Ο Όμηρος παρούσιασε κάθε κακή και ενοχλητική γυναίκα, την συνετή και την πόρνη, που και οι δύο είναι όλεθρος.

Γιατί για την Ελένη η οποία διέπραξε μοιχεία έγινε θάνατος ανδρών και για την σωφροσύνη της Πηνελόπης (έγιναν) θάνατοι.

Η Ιλιάδα είναι ποίημα χάριν μιας γυναίκας

και η Πηνελόπη είναι πρόφαση για την Οδύσσεια

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΜΕΤΡΗ

Περί γυναικός.

Η θάλασσα και η φωτιά και η γυναίκα το τρίτο κακό.

Εγώ όμως πιστεύω ότι η κακή (γυναίκα) είναι το πρώτο κακό
κι από την καλή πάλι τίποτα καλύτερο δεν είναι στη ζωή.

Ιωάννου Μαυρόποδος, μητροπολίτου Ευχαΐτων, Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Πλούταρχον.

Αν θέλεις κάποιους από τους αλλόθρησκους
να εξαιρέσεις από την απειλή σου, Χριστέ μου,
να εξαιρέσεις για χάρη μου τον Πλάτωνα και τον Πλούταρχο.
Γιατί και οι δύο ήταν και στη θεωρία και στον τρόπο ζωής
εγγύτατα τοποθετημένοι στους νόμους σου.
Και αν αγνοούσαν ότι εσύ είσαι ο Θεός των πάντων,
εδώ χρειάζεται μόνο η καλοσύνη σου,
λόγω της οποίας θέλεις να χαρίζεις σε όλους τη σωτηρία.

Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Θεέκλης, λελατομημένην ἐκ πέτρας.

Κρύβει βέβαια η πέτρα, τώρα όμως φανερώνει την Θεέκλα.

Εἰς τὸν Μόσχον

Πάντα από μικρός, Μόσχε, ήσουν μοσχάρι
και τώρα που έβγαλες και κέρατα, είσαι ταύρος μεγάλος.

Τροπάρια τῶν Χριστουγέννων

Όταν ήταν μοναδικός ηγεμόνας στη γη ο Οκταβιανός Αύγουστος,
έπαψαν να υπάρχουν πολλοί άρχοντες μεταξύ των ανθρώπων
και, όταν εσύ έγινες άνθρωπος από την Θεοτόκο,
καταργήθηκε η λατρεία των πολλών ειδώλων
Τα κράτη υποτάχθηκαν σε μία κοσμική εξουσία
και σε έναν πανίσχυρο κυρίαρχο θεό πίστεψαν οι λαοί.
Απογράφηκαν οι λαοί σύμφωνα με την διαταγή του Καίσαρα,
αφιερωθήκαμε εγγράφως οι πιστοί στο όνομά ενός Θεού,
εσένα, του Θεού μας που έγινες άνθρωπος.
Το έλεός σου είναι μεγάλο, σε δοξάζουμε

Όταν ήλθε η ώρα να εμφανισθείς στη γη,
έγινε σε όλο τον κόσμο απογραφή για πρώτη φορά
Τότε επρόκειτο να κάνεις απογραφή των ονομάτων των ανθρώπων
που πιστεύουν στη γέννησή σου.
Γι' αυτό εκδόθηκε αυτή η διαταγή
από τον Καίσαρα,

διότι εγκαινιάσθηκε η άναρχη
αιώνια βασιλεία σου.
Γι' αυτό σου προσφέρουμε κι εμείς
περισσότερα από τον χρηματικό φόρο, τον πλούτο της ορθόδοξης θεολο-
γίας
σε σένα τον Θεό και σωτήρα των ψυχών μας

Τι να σου προσφέρουμε, Χριστέ,
Επειδή φανερώθηκες στη γη
σαν άνθρωπος για εμάς;
Γιατί το καθένα από τα δημιουργήματά σου
Σου προσφέρει την ευχαριστία:
Οι άγγελοι (προσφέρουν τον ύμνο)
Ο ουρανός το αστέρι,
Οι μάγοι τα δώρα,
Οι ποιμένες το θαύμα,
Η γη τη σπηλιά,
Η έρημος τη φάτνη
Κι εμείς μητέρα παρθένο.
Ο προαιώνιος Θεός ελέησέ μας.